

REFERAT FRA

3. KONSULTASJONSMØTE 23. AUGUST 2006

- Tilstede: *Fra staten:*
Kommunal- og regionalminister Åslaug Haga, miljøvernminister Helen Bjørnøy, statssekretær Randi Øverland (KKD), statssekretær Dag-Henrik Sandbakken (KRD), statssekretær Ola Heggem (LMD), statssekretær Bjørn Arild Gram (FIN), statssekretær Lisbet Rugtvedt (KD), statssekretær Krishna Chudasama (BLD), statssekretær Rigmor Aasrud (HOD), politisk rådgiver Arnhild Holstad (AID) og statssekretær Steinulf Tungesvik (SD).
- Fra KS:*
Halvdan Skard, Odd Arild Kvaløy, Oddleif Olavsén, Øyvind Tveit, Maj Christin Stenersen Lund og Thorleif Vikre
- Dato: 23. august 2006, kl. 13.00 – 14.40 i R5
- Møteleder: Åslaug Haga
- Referent: Ellen Kongshaug (KRD)

Konsultasjonsmøtet

Åslaug Haga ønsket velkommen til det 3. konsultasjonsmøtet i 2006. Hovedtemaene for møtet var blant annet arbeidet med utviklingen av en mer forpliktende konsultasjonsordning, samarbeidsavtaler og synliggjøring av en forbedret kommuneøkonomi.

Utvikling av en mer forpliktende konsultasjonsordning

Haga orienterte om det pågående arbeidet med en mer forpliktende konsultasjonsordning. Hun viste til at en arbeidsgruppe vil legge fram en rapport med forslag til bedre involvering av KS i arbeidet med kostnadsberegninger av reformer i kommunesektoren, og at det på grunnlag av blant annet denne rapporten, vil være en grundig gjennomgang av dette på det 4. konsultasjonsmøtet. Haga inviterte KS og arbeidstakerorganisasjonene til en felles studietur til Danmark 25. september, slik at partene i felleskap kan lære mer om erfaringer fra den danske konsultasjonsordningen.

Halvdan Skard pekte på at en forpliktende flerårig opptrappingsplan for å rette opp den økonomiske ubalansen i kommunesektoren må ses i sammenheng med utviklingen av en mer forpliktende konsultasjonsordning. Haga forsikret om at dette står fast, og at styrkingen av kommuneøkonomien vil fortsette. I forbindelse med det pågående arbeidet med utvikling av kostnadsberegninger av reformer i kommunesektoren, viste Halvdan Skard til

lokaldemokratikommisjonens forslag om å endre Utredningsinstruksen slik at det blir slått fast at kommunesektoren skal være med i konsekvensutredninger som har vesentlige økonomiske, politiske eller administrative konsekvenser for sektoren.

Gjennomgang av øremerkede tilskudd

Haga viste til at siste plan for innlemming av øremerkede tilskudd ble lagt fram i kommuneproposisjonen for 2004, og at det derfor er på tide med en ny, samlet gjennomgang av tilskuddene. På bakgrunn av dette ba Haga KS om å vurdere de øremerkede tilskuddene til kommunesektoren, og til å komme med forslag om hvilke tilskudd som bør innlemmes i inntektssystemet eller avvikles, og ev. tidspunkt for dette. Halvdan Skard uttrykte at KS stiller seg positiv til å legge frem en slik vurdering.

Synliggjøring av virkninger av en bedre kommuneøkonomi

Haga pekte på at kommunene har hatt en betydelig inntektsvekst, og at det nå er viktig å synliggjøre hva disse midlene går til. Haga understreket at Regjeringen og KS har felles interesse i å få fokus på de forbedringene som oppnås i tjenestetilbudet i kommunene, og å synliggjøre dette for innbyggerne.

Odd Arild Kvaløy sa seg enig i dette, og pekte videre på at kommunesektoren må kunne vise til konkrete resultater dersom sektoren skal oppnå tillit og få inntekstveksten som frie midler, og ikke som øremerkede tilskudd. KS jobber med modeller for bedre synliggjøring av resultater i kommunesektoren, med sikte på å få frem dette i 2007.

Statssekretær Heggem (LMD) pekte på at også verdiskaping og tilrettelegging for næringslivet er kommunale oppgaver som bør synliggjøres.

Bilaterale samarbeidsavtaler

Partene gjennomgikk status for de bilaterale samarbeidsavtalene mellom departementene og KS. Halvdan Skard sa at KS er fornøyd med de bilaterale samarbeidsavtalene. Selv om det er arbeidskrevende å følge opp slike avtaler, er de alternativer til bruk av andre og sterkere styringsvirkemidler. Skard minnet videre om at partene er enige om at samarbeidsavtaler skal forbeholdes felles prioriterte områder, og at partene må ha et bevisst forhold til det samlede antall avtaler.

Kvalitetsavtalen for pleie- og omsorgssektoren

Formålet med avtalen er at staten og kommunesektoren i fellesskap skal sørge for å bedre kvaliteten og etablere enklere ordninger i de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Statssekretær Aasrud uttalte at HOD er godt fornøyd med avtalen.

KS viste til *avtalen om tiltak for bedre samhandling innenfor helseområdet mellom 1. og 2. linjen*, en avtale som er under utarbeiding. KS viste til at avtalen tar sikte på å bedre samarbeidet mellom helseforetakene og kommunene, og tok i denne forbindelse opp spørsmålet om adgangen i forskrift om kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter for helseforetakene til å ilegge kommunene bøter dersom det ved utskrivning av pasienter ikke er nok plasser i kommunen. KS uttalte at adgangen til å skrive ut slike bøter bør fjernes.

Samarbeidsavtalen om kvalitetsutvikling i grunnopplæringen

Målet med avtalen er at begge parter i fellesskap skal arbeide målrettet for økt kvalitet i grunnopplæringen. Statssekretær Rugtvedt pekte på at det er enighet mellom KS og Kunnskapsdepartementet om at skolenes tilgang til data må forbedres. For øvrig nevnte hun at

videre utvikling av skoleporten er under utredning. Den primære målsettingen er at skoler og skoleeiere skal få lett tilgang til relevant og pålitelig informasjon, og veiledning til bruk i arbeidet med kvalitetsvurdering som grunnlag for kvalitetsutvikling. Samtidig skal informasjon også gjøres tilgjengelig for elever og foresatte og for allmennheten. Det skal også utredes hvordan et slikt verktøy kan ivareta behovet for kvalitetsvurdering i fagopplæringen. Hun poengterte at det er et viktig balansepunkt mellom rangering av skoler på den ene siden, og behovet for nødvendig styringsinformasjon på den andre. Rugtvedt oppfordret KS til å komme med forslag til hvordan dette kan løses.

Angående den nye *avtalen om barnehageløftet* sa Rugtvedt videre at departementet og KS skal samarbeide om å få inn et nytt punkt om tilrettelegging for en rask saksgang i barnehageutbyggingen. Halvdan Skard uttalte at KS er positivt innstilt til å bidra til dette, og pekte på at dette er en problemstilling som stat og kommune må se på sammen. Skard sa videre at det også er hindringer innenfor det statlige regelverket, og pekte som eksempel på arealkravene i barnehageloven.

Avtale om bosetting av flyktninger i kommunene

Målet med avtalen er at partene skal arbeide for at kommunene fatter vedtak i tråd med bosettingsbehovet. Arnhild Holstad sa at de hadde gode erfaringer med avtalen, selv om ikke alle målsetninger er nådd ennå. Avtalen vil bli reforhandlet høsten 2006.

Avtale om tiltak for å bekjempe og forebygge bostedsløshet

Formålet med avtalen er å legge til rette for trygge boforhold og helhetlig bistand til vanskeligstilte. Haga sa at nye tall nå viser at flere er bostedsløse enn tidligere, og at disse er spredt over hele landet. At bostedsløshet ikke bare er et byfenomen, aktualiserer problemet og behovet for å oppgradere avtalen. Kommunal- og regionaldepartementet ønsker derfor allerede nå å reforhandle avtalen. Halvdan Skard svarte at KS er enig i vurderingene, og stiller seg positiv til å reforhandle avtalen.

Avtale om videreutvikling av barnevernet

Formålet med avtalen er å sikre kvalitetsforbedring og effektivisering, styrke rettssikkerheten, få et mer åpent barnevern, bedre samordning av tjenestene, styrking av barnevernets legitimitet og en styrking av det forebyggende arbeidet. Statssekretær Chudasama uttalte at Barne- og likestillingsdepartementet er svært fornøyd med avtalen, som har vært til stor nytte og som har lagt opp til god dialog mellom de involverte partene.

Avtale om landbruks- og næringsutvikling i kommunesektoren

Siktemålet med avtalen er at staten ved Landbruks- og matdepartementet (LMD) og kommunesektoren, representert ved KS, skal fortsette samarbeidet om å utvikle kommunen som nærings- og landbrukspolitisk aktør – innenfor de nasjonale rammene. Statssekretær Heggem sa at LMD har gode erfaringer med avtalen, men at arbeid gjenstår på så vel regionalt som kommunalt nivå, for å oppnå alle formål med avtalen. Han understreket viktigheten av at kommunen som samfunnsutvikler synliggjør landbrukets betydning. Halvdan Skard pekte på at det er naturlig å se avtalen i sammenheng med samarbeidsavtalen mellom KS og Miljøverndepartementet om programmet Livskraftige kommuner.

Rammeavtale om ny arbeids- og velferdsforvaltning (NAV)

Målet med avtalen er å fremme målene for en ny arbeids- og velferdsforvaltning gjennom å legge til rette for etablering av felles lokale kontorer. Arnhild Holstad pekte på at avtalen har gitt et godt grunnlag for samarbeid mellom KS og NAV. Holstad inviterte videre til et møte

29. august om den kommende stortingsmeldingen om arbeid, velferd og inkludering, samt Handlingsplan mot fattigdom og Handlingsplan for integrering og inkludering av innvandrerbefolkningen.

Samarbeidsavtale om programmet Livskraftige kommuner – Kommunenetverk for miljø og samfunnsutvikling

Nettverkenes formål er bl.a. å utvikle en offensiv politikk for å styrke kommunenes kompetanse innen miljø- og samfunnsutvikling. Helen Bjørnøy uttalte at det er stor entusiasme og interesse for denne avtalen, både i departementet og i kommunene. Gjennom avtalen har man klart å knytte kontakter med frivillige organisasjoner, noe som er svært viktig for å lykkes med arbeidet.

Kommunesektorens oppgaver og tjenesteproduksjon

Kommunal- og regionaldepartementet

KS la frem et ønske om en offentlig utredning om behovet for en egen vann- og avløpslov, hvor hovedhensikten er å få samlet og tydeliggjort et spredt og uklart regelverk innenfor et område med kritisk infrastruktur. Haga viste i denne forbindelse til at det er avtalt møte om dette 29. august.

Helse- og omsorgsdepartementet

Aasrud viste til at Regjeringen har en målsetning om 10 000 nye årsverk i pleie- og omsorgssektoren innen utgangen av 2009.

Partene samtale rundt de foreløpige tallene fra KOSTRA og PAI-registeret, som viser en vekst på anslagsvis 1900 årsverk i pleie- og omsorgssektoren for 2005. Aasrud uttrykte at arbeidet med nye årsverk går i riktig retning og at det nå er viktig å holde trykket oppe i arbeidet med å nå målsetningen. Aasrud nevnte også at Regjeringen vurderer investeringsbehovet i kommunesektoren fremover med henblikk på behovet for flere institusjonsplasser og flere tilpassede boliger.

Kultur- og kirkedepartementet

Statssekretær Øverland sa at det tas sikte på en bred høringsrunde om en ny kulturlov høsten 2006, og at den offentlige utredningen om staten og Den norske kirke (NOU 2006:2) er sendt på høring. Øverland imøteså KS' høringsuttalelser i disse sakene.

Finansdepartementet

KS presiserte at kommunale revisjonsvirksomheter som gis adgang til å revidere kommunale aksjeselskap, skal gjøre det på vegne av generalforsamlingen. Videre minnet KS om at det er viktig for revisorer å ha bransjeinnsikt.

Statssekretær Gram viste til at Finansdepartementet skal vurdere om det skal fremmes lovforslag om unntak fra revisorlovens krav til uavhengighet, som setter grenser for adgangen for kommunal revisjonsenhet til å revidere aksjeselskap der kommunen har eierinteresser. Gram inviterte KS til videre dialog om dette spørsmålet.

Når det gjaldt KS' synspunkt på at hele kravet til praksis for registrering som godkjent eller statsautorisert revisor bør kunne oppfylles med praksis fra kommunal revisjonsvirksomhet,

viste Gram til at Finansdepartementet vil vurdere dette etter å ha innhentet Kredittilsynets uttalelse i saken.

Fornyings- og administrasjonsdepartementet

Haga uttalte at Fornyings- og administrasjonsdepartementet ikke var til stede på dette møtet, men at KS' innspill om organisering av skatteinnkrevningen tas til etterretning.

Forvaltningsreformen

På bakgrunn av den siste tids medieomtale samtale partene om forvaltningsreformen. Haga forsikret om at det først vil bli tatt stilling til hvilke oppgaver som skal legges til det nye regionnivået, og deretter tatt stilling til spørsmålet om inndeling. Haga inviterte KS til et eget møte om forvaltningsreformen i månedsskiftet september/oktober.

KS viste til enstemmig vedtak i KS' landsstyre 23. mai 2006, som gir uttrykk for KS' syn på saken i dag. Vedtaket er gjengitt som vedlegg til materialet fra møtet.

Merskattevekst

KS viste til den store merskatteveksten i 2006, og pekte på KS' standpunkt om at merskattevekst skal beholdes og at mindreskattevekst skal dekkes inn av kommunesektoren. KS ba om bekreftelse på at Regjeringen vil følge en slik praksis i 2006, og pekte i tillegg på usikkerhet om veksten vil fortsette i 2007. Haga forsikret om at kommunesektoren, i tråd med vanlig prosedyre, vil få beholde merskatteveksten i 2006. Hun presiserte at Regjeringen ikke har tatt stilling til forutsetningene for 2007 ennå, og at hun derfor må komme tilbake til dette på et senere tidspunkt.

Inntektssystemutvalget

Haga sa at det vil bli nedsatt et bredt politisk utvalg som skal vurdere inntektssystemet for kommunene. Alle partier som er representert på Stortinget vil bli invitert til å foreslå medlemmer til utvalget. I sammensetningen av utvalget vil det bli sett hen til medlemmenes kjønn, geografiske tilhørighet og erfaring fra kommunesektoren. Skard samtykket i måten utvalget nedsettes på, og uttrykte at dette er en god måte å jobbe videre med saken på.

Virknninger av demografiutvikling

KS bad Regjeringen om å ta hensyn til at befolkningsveksten er større enn tidligere forutsatt ved fastsettelse av veksten i de frie inntektene til kommunesektoren i 2007. Haga tok KS' henvendelse til orientering.

Kvinnerepresentasjon

Haga viste til den lave kvinnerepresentasjonen på lister til kommune- og fylkestingsvalg. Det skal være et møte 5. september om dette, der det er ønskelig å få fram flest mulig idéer.

Etikk i kommunal sektor

Haga redegjorde for at det i tilknytning til etikkforumet vil bli etablert en egen arbeidsgruppe som er departementsbasert. Haga inviterte KS til å delta i denne arbeidsgruppa.